

به نام خدا

سرفصل های دوره آمار برای علم داده

آمار توصیفی (۶ ساعت)

- انواع داده
- تفاوت نمونه و جامعه
- شاخص های تمرکز و پراکندگی شامل : میانگین، میانه، مد، دامنه، واریانس، انحراف معیار، چولگی، کشیدگی، دامنه میان چارکی
- ترسیم گرافیکی داده ها شامل نمودارهای: هیستوگرام، نمودار جعبه ای یا Box Plot ، نمودار نقطه ای یا Pie، Bar Chart ، Dot Plot ، Heatmap ، نمودار پراکندگی یا Scatter Plot ، 3D scatterplot ، Contour Plot و chart Bubble plot
- نحوه بررسی توزیع انواع داده ها و ارتباط متغیرها به وسیله نمودار های مختلف به همراه بررسی و تحلیل داده های مطالعه موردی در حوزه های مختلف با نرم افزار **minitab** و زبان برنامه نویسی **R**

احتمال (۸ ساعت)

- تعاریف احتمال، مقدمه ای بر جبر مجموعه ها، احتمال شرطی، قانون ضرب در احتمال قانون احتمال کل، پیشامدهای مستقل و وابسته، آزمایش های مستقل و وابسته
- کاربرد احتمالات در علم داده شامل: قوانین انجمنی یا association rules ، روش دسته بندی naïve bayes و فرایندهای مارکوف
- به همراه بررسی و تحلیل داده های مطالعه موردی در حوزه های مختلف با نرم افزار **minitab** و زبان برنامه نویسی **R**

متغیرهای تصادفی (۵ ساعت)

- تعریف متغیر تصادفی، متغیرهای پیوسته، گسسته و آمیخته، تابع جرم احتمال و تابع چگالی احتمال، بررسی رابطه هیستوگرام و تابع احتمال و تابع چگالی احتمال
  - مفهوم واریانس و امید ریاضی جامعه و نمونه
  - معرفی توزیع های برنولی، دوجمله‌ای، پواسون و نرمال
  - توزیع تابعی از یک متغیر تصادفی
  - بررسی نوع توزیع متغیر تصادفی به وسیله آزمون اندرسون دارلینگ Anderson Darling
  - تبدیل های متغیر Box-Coc و Johnson برای نرمال سازی متغیر های تصادفی
- به همراه بررسی با نرم افزار minitab و زبان برنامه نویسی R

توزیع های توأم (۵ ساعت)

- توزیع های توأم گسسته و پیوسته، تابع جرم احتمال و چگالی توأم، توزیع حاشیه‌ای
  - توزیع و امیدریاضی تابعی از چند متغیر تصادفی، توزیع مجموع متغیرهای تصادفی، قضیه حد مرکزی
  - کواریانس و همبستگی، ضریب همبستگی پیرسن و اسپیرمن، ماتریس کواریانس و همبستگی
  - برخی کاربرد های ماتریس کواریانس و همبستگی مانند PCA یا تحلیل مولفه های اصلی
- به همراه بررسی با نرم minitab

تعیین و تحلیل نقاط دورافتاده (۲ ساعت)

- روش های تحلیل نقاط دور افتاده در فضای تک متغیره
  - روش های تحلیل نقاط دور افتاده در فضای چند متغیره
- به همراه بررسی با نرم minitab

دسته بندی یا Classification (۸ ساعت)

- برخی روش های دسته بندی شامل:
naïve bayes ، k نزدیکترین همسایه یا KNN، درخت تصمیم یا Decision Tree و جنگل تصادفی یا Random forests
- بررسی بیش برآزش و کم برآزش یا Over Fitting و Under Fitting
- بیش نمونه گیری و کم نمونه گیری Over Sampling و Under Sampling
- معیارهای های ارزیابی روش های دسته بندی شامل:
AUC ، ROC ، Lift ، Specificity ، Precision ، Sensitivity ، Accuracy ، Confusion Matrix
- اعتبار سنجی یا cross validation مدل های دسته بندی
به همراه بررسی و تحلیل داده های مطالعه موردی در حوزه های مختلف با نرم **minitab** و زبان برنامه نویسی R

توزیع های نمونه ای (۴ ساعت)

- توزیع های کای دو، Fisher ، T-Student ، توزیع آماره های S ، X Bar ، توزیع تفاضل میانگین نمونه ها و توزیع نسبت واریانس نمونه ها
- باز نمونه گیری و bootstrapping
به همراه بررسی با نرم **minitab**

نظریه برآورد نقطه ای و فاصله ای (۵ ساعت)

- روش MLE ، روش گشتاورها ، برآورد فاصله ای
به همراه بررسی با نرم **minitab**

آزمون فرض (۶ ساعت)

- مفاهیم ، خطای نوع ۱ و ۲ و تابع توان و مقدار احتمال یا P-value
- آزمون برابری پارامترهای توزیع های مختلف، آزمون مقایسه پارامترهای چند جامعه

- آزمون نیکویی برازش
  - آزمون کولموگروف Kolmogrov ، آزمون اندرسون دارلینگ Anderson Darling ، آزمون رایان جویئر Ryan Joiner برای تشخیص نوع توزیع
  - آزمون نسبت درست نمایی
- به همراه بررسی و تحلیل داده‌های مطالعه موردی در حوزه‌های مختلف با نرم **minitab**

آنالیز واریانس (۵ ساعت)

- آنالیز واریانس یک عاملی ، آزمون توکی Tukey ، آزمون دانت Dunnet ، آزمون فیشر Fisher ، تحلیل باقی مانده ها
  - آنالیز واریانس دو عاملی بدون اثر متقابل ، آنالیز واریانس دوعاملی با اثر متقابل ، آنالیز واریانس چند عاملی
- به همراه بررسی و تحلیل داده‌های مطالعه موردی در حوزه‌های مختلف با نرم افزار **minitab**

رگرسیون (۲۱ ساعت)

- رگرسیون خطی ساده
  - رگرسیون چندگانه
  - رگرسیون چند جمله ای
  - رگرسیون قدم به قدم Stepwise، forward و backward
  - بررسی کفایت مدل شامل
- بررسی همگنی یا ناهمگنی واریانس خطاهای پیش بینی (Heteroscedasticity)
- بررسی نرمال بودن خطاهای پیش بینی (Normality of residuals)
- بررسی وجود خودهمبستگی خطاهای پیش بینی (Autocorrelation)
- بررسی وجود هم خطی چندگانه (Multicollinearity)
- بررسی نقاط پرت (Outlier Detection)
- معیارهای ارزیابی مدل شامل:
- Mallows's Cp و BIC ، AIC ، Adjusted R^2 ، R^2

- اعتبار سنجی یا cross validation مدل های رگرسیون
- رگرسیون لجستیک
- رگرسیون پواسون

به همراه بررسی و تحلیل داده‌های مطالعه موردی در حوزه‌های مختلف با نرم افزار
minitab و زبان برنامه نویسی **R**

سری های زمانی (۸ ساعت)

- مقدمات سری های زمانی شامل:
Time Series Plot ، توابع اتوکواریانس و خودهمبستگی، خودهمبستگی جزئی، سری های
زمانی ایستا و غیر ایستا، روش های رفع نالیستایی در میانگین و واریانس
- روش های کلاسیک تجزیه سری زمانی به روند و فصلی
- مدل سازی سری های زمانی شامل:
مدل میانگین متحرک Moving Average ، مدل خود همبسته Autoregressive ، مدل Arma ،
مدل Arima ،
معیار های ارزیابی مدل های سری های زمانی شامل:
Adjusted R^2 ، R^2 ، AIC ، BIC و RMSE
- اعتبار سنجی یا cross validation مدل های سری زمانی

به همراه بررسی و تحلیل داده‌های مطالعه موردی در حوزه‌های مختلف با نرم افزار
minitab و زبان برنامه نویسی **R**

تحلیل های آماری چند متغیره (۴ ساعت)

- معرفی توزیع نرمال چند متغیره
  - تجزیه و تحلیل مولفه های اصلی
  - تجزیه و تحلیل عاملی
- به همراه بررسی و تحلیل داده‌های مطالعه موردی در حوزه‌های مختلف با نرم افزار
minitab

موسسه آموزش عالی آزاد توسعه

<https://tihe.ac.ir>

۰۲۱-۸۶۷۴۱

آمار ناپارامتری (۳ ساعت)

• آزمون های ناپارامتری شامل:

آزمون Wilcoxon ، آزمون Sign ، آزمون Mann-Whitney ، آزمون Moods-Median ،

آزمون Friedman ، آزمون Run ، آزمون Kruskal-wallis

به همراه بررسی و تحلیل داده های مطالعه موردی در حوزه های مختلف با نرم افزار

minitab